

EL 9 MÓN

MONOGRÀFIC ESPECIAL
SOBRE ELS OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Dilluns, 30 de gener de 2023

Pau, justícia i institucions sòlides

EL REPORTATGE

La defensa dels drets humans arreu del món per garantir societats més justes

EL REPORTATGE

El dret de protesta és una de les vulneracions de drets fonamentals més habituals

L'ENTREVISTA A PABLO AGUIAR

El diàleg, una eina clau en els processos de pau i en la resolució de conflictes

L'OPINIÓ D'ISAAC PERAIRE

Prevenció i preparació per a la reutilització, l'estratègia per arribar al residu zero

Silenciar la protesta de la societat civil és la violació de drets humans més comuna

Campanya d'Amnistia Internacional de solidaritat amb les persones que protesten per la guerra de Rússia contra Ucraïna, © Eliana D'Elia INESSE Handmade Photography

Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a tothom i crear institucions eficaçes, responsables i inclusives a tots els nivells és el que es proposa l'ODS 16. En síntesi: pau, justícia i institucions sòlides.

Una de les organitzacions no governamentals que més treballa al món per defensar els drets humans i denunciar-ne la vulneració és Amnistia Internacional (AI). Una organització independent, que no accepta subvencions i que es finança a través de quotes de socis o de persones que fan donatius, fet que garanteix la seva independència i imparcialitat. Compta amb 97.000 socis a l'Estat i 19.000 a Catalunya. Arreu del món més de deu milions de persones li donen suport.

En aquest reportatge, Adriana Ribas, coordinadora d'Amnistia Internacional Catalunya, desgrana la tasca de l'organització i concreta les principals vulneracions dels drets humans arreu del món: grans

desigualtats que la pandèmia no ha deixat de fer aflorar i una tendència generalitzada a criminalitzar la protesta i la llibertat d'expressió.

L'informe anual 2021/22 d'AI recull les violacions dels drets humans arreu del món analitzant 154 països; els que no hi surten no vol dir que no vulnerin aquests drets, "sinó que nosaltres no tenim possibilitat d'accedir-hi, de confirmar-ho, no hi tenim fonts fiables o bé que la nostra presència al país és perillosa", diu Ribas. Per tant, els països que no hi surten "no vol dir que nosaltres els posem cap senyal bo, sinó que és perquè no hem pogut documentar-ho".

Per l'organització, l'any 2021 va ser "l'any de la traïció" a les promeses de recuperació. A les reunions del G7 i del G20 es parlava que el 2021 seria l'any de la recuperació després de la pandèmia. I s'ha vist que tant els estats més poderosos com les empreses "han posat els seus interessos davant dels de la societat"; per tant, hi ha hagut nous conflictes i s'han perpetuat els que ja existien, com ara

Myanmar, l'Afganistan, Etiòpia, etc. Un exemple d'aquests interessos que han passat per davant de la societat és que el desembre del 2021 a l'Àfrica només hi havia un 8% de la població amb les dues dosis de la vacuna de la covid. Els interessos de les farmacèutiques així com els dels estats més poderosos van fer que "s'acaparassin vacunes que van dificultar que la vacunació fos un fenomen global i transversal".

La vulneració "més comú" arreu és silenciar la protesta de la societat civil organitzada en un context de més desigualtats i més situacions de pobresa. Aquest silenciament es fa principalment incorporant nova legislació o esmenant legislació anterior (més de seixanta països ho han fet). Aquesta reducció del dret a la llibertat d'expressió va contra aquelles persones que alcen la veu primer: periodistes, oposició política i activistes.

Una altra mesura és l'ús de tecnologia digital per silenciar la població, com ara reconeixement facial o càmeres en espais públics. Finalment, tam-

bé detencions arbitràries de persones defensores dels drets humans.

Ribas, llicenciada en Ciències Polítiques, també indica que AI ha constatat una "paràlisi continuada dels organismes multilaterals i una falta de rendició de comptes". Denuncia el "fracàs" de les Nacions Unides a l'hora d'afrontar situacions de vulneració de drets flagrants a molts països: "No es rendeixen comptes del que passa i creiem que això és terreny abonat perquè se segueixin produint vulneracions de drets".

L'atenció a les persones refugiades és un altre aspecte en el qual AI posa el focus. El tracte als migrants és un fenomen global, però concreta, en el cas d'Europa, "aquesta fortalesa que ha creat per intentar expulsar i que no arribin a territori europeu amb la col·laboració de tercers països que no respecten els drets humans"; una política que permet retornar persones a països "on som coneixedors de les situacions de vulnerabilitat, de guerra o de persecució de persones del col·lectiu LGBTI".

Els quatre grans blocs de vulneració dels drets humans a Espanya i Catalunya

Al analitza i documenta: morts en residències, dèficits en l'atenció primària, el tracte als migrants i la llibertat d'expressió

Atenció a pacients durant la pandèmia a l'Hospital Universitari de Vic

Les persones que van morir en residències durant la pandèmia, l'atenció en l'assistència primària, les persones refugiades i la llibertat d'expressió i de protesta són els quatre grans blocs de drets humans que AI considera que es vulneren a l'Estat espanyol i Catalunya.

Morts en residències

L'entitat considera que els familiars de les persones que van morir en residències durant la pandèmia "no han obtingut el dret a veritat i

justícia", i aquí Adriana Ribas especifica els casos de les persones que van morir en els moments en què les autoritats van prendre decisions que impossibilitaven el trasllat a l'hospital de persones que vivien en una residència; un dret que sí que tenien les persones grans que vivien al seu domicili. "Ens sembla que això va suposar una vulneració del dret a la no discriminació, al propi dret a la vida i a una mort digna." Catalunya juntament amb la comunitat de Madrid van tenir un índex de morta-

litat en residències "molt elevat".

Els dèficits de l'atenció primària

La pandèmia també va posar en relleu que, des de les retallades dels anys 2008-09-10 i tenint en compte el PIB, el sistema sanitari públic i especialment l'atenció primària "compta amb els mateixos recursos que fa quinze anys". La societat ha envellit i les necessitats del sistema sanitari són diferents. Aquest fet preocupa AI perquè "té un impacte directe en el dret d'accés a la salut" i posen el focus en l'atenció primària perquè "és la porta d'entrada al sistema de salut de la majoria de la població". En el cas de Catalunya, AI juntament amb altres entitats han portat a terme una campanya perquè la Generalitat destini el 25% del pressupost de salut a l'atenció primària.

L'atenció diferent als migrants

En el cas espanyol, AI també s'ha fixat en el que qualifiquen de "doble vara de mesurar" en l'atenció a les persones refugiades i que ha posat de manifest que les coses es poden fer molt bé o malament. L'estiu del 2021 el govern espanyol va fer totes les gestions possibles per intentar treure i acollir persones de l'Afganistan. A Barcelona el 2022 AI va ser testimoni del dispositiu que es va activar a Fira de Barcelona per acollir persones que fugien d'Ucraïna; "ens deien que entraves en aquell espai com un refugiat i en sorties com un ciutadà".

Però al mateix temps, es van veure "cops de bastó i una tragèdia terrible a Melilla" l'estiu de l'any passat -la fiscalia va arxivar el cas el passat 23 de desembre-. També van constatar

situacions d'acollida "indigna" a les Canàries amb l'arribada de grups de persones a qui van tenir "amuntegades" en espais no habilitats. Aquesta doble vara de mesurar "creiem que ha posat en evidència que es pot fer bé, per tant, per què no ho fem amb tothom?".

La llibertat d'expressió i de protesta

Lligat amb la tendència global, a l'Estat espanyol també hi ha dèficits relacionats amb la llibertat d'expressió i de protesta: "Seguim, des de fa uns set anys, pendents d'una reforma de la llei mordassa que no arriba"; se segueixin aplicant tipus del Codi Penal "que estan en contra dels estàndards internacionals com enaltiment del terrorisme o injúries a la Corona", tipus penals que estan "massa vagament definits, que s'apliquen amb discrecionalitat i que suposen una restricció de la llibertat d'expressió".

D'altra banda, a Catalunya l'organització continua documentant casos d'ús agressiu de la força. Fa anys que monitoritza actuacions policials en qüestions d'ordre públic "i veiem que es continuen detectant casos de mal ús de material policial", com ara l'ús de la porra a la part superior del cos o casos de persones que han perdut un ull i altres casos de salut molt greus per trets de foam.

Ribas recorda el debat de fa uns anys relacionat amb els efectes lesius de les pilotes de goma. Es van abolir, però "ha vingut una altra eina que també té un potencial lesiu molt alt". D'aquí que, al seu entendre, convingué fer un treball per millorar les instruccions d'ús d'aquestes eines.

AL DETALL

Sense distinció entre països del nord i del sud a l'hora de no respectar drets fonamentals

No respectar drets fonamentals no és un assumpte que distingeixi els països del nord i els del sud. "Lamentablement és totalment indiferent", diuen des d'AI. "Al final, el poder que acumula l'Estat li permet no respectar els drets de la població."

Així per exemple, s'ha vist brutalitat policial i població silenciada a Nigèria, però també a països europeus o als Estats Units, indica Adriana Ribas.

Sí que hi ha un element comú entre els països on no es respecten els drets

humans: la forma en què perceben aquests els seus dirigents. Així, "veiem que es produeixen moltes vulneracions de drets humans en aquells països on s'utilitza una retòrica d'odi de nosaltres contra ells". Es busca un enemic a qui combatre (siguin les persones migrants, les dones, els periodistes...) per tenir una excusa per silenciar. El que tenen en comú, rebla Ribas, "és aquest menyspreu, és entendre que els drets humans són un obstacle per a l'exercici del seu poder".

Actuació policial en una manifestació a Nigèria

La mobilització social ha estat l'única cosa que ha pogut aturar greus retrocessos

De l'experiència d'Amnistia Internacional en els últims tres o quatre anys es desprèn que la mobilització social "ha estat l'única cosa que ha pogut aturar greus retrocessos de drets humans en molts països". Això no obstant, Adriana Ribas constata també que en molts llocs "ha tingut un cost molt alt".

A l'Iran, per exemple, les protestes arran de la mort de Mahsa Amini sota custòdia policial han tingut una resposta molt dura per part del govern; "hem vist ús de municions real en situacions de curta distància i persones condemnades a mort". Ribas assegura que "no sabem què pot passar a l'Iran, però la resposta de la població és de les poques coses que pot aturar aquest camí que tenia el règim iranià".

Ribas remarca que en un context on hi ha més mobilitzacions, els governs "en comptes d'entendre que això és un missatge a la seva forma de liderar, ho entenen com un atac i prenen mesures per silenciar la gent". Un aspecte a tenir en compte és que internet "ha mogut un discurs que s'ha fet molt més global", fet que provoca més mobilitzacions i més pressió internacional.

Crims de guerra a Ucraïna

En el cas de la invasió de Rússia a Ucraïna, AI considera que els russos han comès una vulneració de la carta de drets humans. L'organització ha documentat sobre el terreny atacs "indiscriminats" en zones residencials, escoles, hospitals i infraestructures socials que han causat molta població civil morta i ferida. "Hem vist que hi ha hagut desplaçaments massius" i destrucció d'habitatges. També constaten l'ús de bombes de

dispersió, "que estan prohibides pel dret internacional"; per tant, "hem denunciat situacions que podrien ser constitutives de crims de guerra". L'equip d'investigació d'AI intenta documentar totes aquestes accions "per posar-les a disposició" i que la cort penal internacional pugui investigar-les. Es dona, però, la paradoxa que, amb la recuperació d'una part del territori per part d'Ucraïna, el poble està accelerant la reconstrucció de les zones bombardejades. Per això diuen que és "urgent" que els orga-

nismes internacionals documentin i recullin les proves perquè la població pugui recuperar i reconstruir allò que va ser destruït.

La situació dels drets humans a Rússia també és molt preocupant, recorda Ribas. La invasió d'Ucraïna va anar acompanyada "d'una repressió brutal contra qualsevol que criticés les operacions militars". Hi ha hagut detencions i també reformes legislatives que limiten la llibertat d'expressió: 16.000 manifestants han estat detinguts, segons dades d'AI;

més de 200 persones s'enfronten a processos judicials per oposar-se a la guerra; han tancat l'oficina d'AI, i han bloquejat el seu lloc web en rus.

AI va néixer l'any 1961. Eren anys en què les reivindicacions es feien signant cartes a mà. L'any 2001 es va fer la primera ciberacció, una recollida de signatures per internet. Ara a través de les xarxes socials també fan molta feina. Sobre els activistes, Ribas explica que ara la gent s'uneix més a una causa concreta que a una organització.

Acte de protesta al consolat de Rússia a Barcelona contra la guerra d'Ucraïna

La poca fermesa de les institucions de governança internacionals

La situació de paràlisi i de manca de rendició de comptes dels organismes internacionals es produeix en un escenari global de més pobresa, més inseguretat alimentària, més persones atrapades en conflictes armats i més repressió de la dissidència; un fet que "creiem que pot ser terreny abonat per a nous conflictes i noves injustícies", opinen des d'AI.

Adriana Ribas remarca que "ens preocupa la inacció del Consell de Seguretat de les Nacions Unides" en atrocitats com les de l'Afganistan, Myanmar o Síria. Que la comunitat internacional de forma organitzada en aquests mecanismes "no tingui capacitat per respondre a això ens

deixa en molt mal lloc com a societat" i, a més, és un missatge "molt perillós per a qui té ganes de prendre's la justícia per la seva mà", perquè "no té un mecanisme que l'insti a retre comptes del que fa".

Al seu entendre, cal que l'ONU "demostris aquest paper de lideratge, que estigui a l'altura dels reptes globals que tenim, dels seus principis fundacionals", perquè "els reptes globals necessiten solucions globals", no es resolen per la via de cada estat de forma individual.

El passat mes de setembre va ser nomenat un nou Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans, Volker Türk. AI creu que

"ha d'erigir-se" en paper de defensor, "ser valent", recordar els principis de l'organització i tenir la "força" per confrontar els estats i "resistir aquesta pressió política de què passa amb els drets de veto o el principi de no ingerència"; és a dir, algú que tingui la força de "plantar-se; perquè és evident que ara mateix" l'ONU és "absolutament incapaç de respondre".

Per l'entitat, aquesta falta de valentia per afrontar els reptes també es produeix a Europa, perquè es parteix del principi que tothom té coses per les quals retre comptes. Molts organismes estan creats pels mateixos estats, amb la qual cosa "és difícil fer autocrítica".

Una oportunitat per avançar

El nou lideratge, segons AI, hauria de plantejar-se que els drets humans "són una oportunitat per avançar i no un obstacle". Això permetria que, per exemple, les cimeres del clima "no fossin allò de salvar els mobles", és a dir, arribar a acords de mínims que generen uns compromisos relatius però que després "tenen una lletra petita que permet, per exemple, comprar el fet de poder contaminar més". El cas de les cimeres del canvi climàtic "és un molt bon exemple que el discurs tot ho aguanta", però a l'hora de prendre mesures "ningú té la valentia" de prendre-les de forma més contundent i amb més impacte.

La tasca d'investigació i la incidència política

Adriana Ribas, coordinadora d'Amnistia Internacional Catalunya

Les accions que porta a terme Amnistia Internacional tenen diverses *potes*. L'eix central són els equips d'investigació, integrats per persones amb una formació molt plural. Aquests equips són "essencials", explica Adriana Ribas, perquè l'organització sempre treballa amb investigació pròpia. Acusar un país o una empresa de vulneració de drets humans "és una cosa molt greu" i "hem de ser molt sòlids amb el que diem" perquè "si el que publiquem no està ben documentat, estaríem transmetent un missatge terrible".

incidència política, "la de *lobby*". Els informes identifiquen i documenten vulneracions i "sempre hi ha un apartat de recomanacions" per als qui tenen la possibilitat de canviar les coses "perquè hi hagi garanties de no repetició, reparació a les víctimes o reconèixer la vulneració produïda".

L'educació en drets humans és l'altra *pota* del sistema de treball: "Conèixer els teus drets et facilita protegir-los". L'organització fa un treball amb les escoles per portar els drets humans a les aules i que es coneguin per part de l'alumnat.

El marc de l'entitat és el dret internacional. Per tant, "el que diem aquí sobre dret a l'habitatge ho hem de poder dir també a Myanmar".

Un cop fet el treball d'investigació s'activen una o la resta de *potes* de l'organització. La comunicació és un element essencial "perquè el nostre propòsit és difondre les vulneracions de drets humans i arribar al màxim nombre de persones". Molt lligat a la comunicació hi ha el treball de sensibilització, que consisteix a portar la denúncia al carrer i que la societat sàpiga què passa.

L'altra *pota* que sempre s'activa és la

Campanyes internacionals, però també a Catalunya

Campanya pels drets de dones i nenes a l'Afganistan © Kiana Hayeri Amnesty International

En els últims mesos l'organització ha estat treballant en diferents campanyes a Catalunya. Una és fer incidència perquè el pressupost que el govern de la Generalitat dedica a Salut un 25% es destini a l'atenció primària (actualment és un 17%): "Ens preocupa l'elevat temps d'espera que hi ha perquè una persona sigui atesa pel seu metge de capçalera". Aquest increment de pressupost permetria destinar-hi més recursos de personal, de material i d'espais.

Una altra campanya proposava crear un mecanisme independent de control i avaluació de les actuacions policials amb la idea que la policia no només estigui controlada per la seva divisió d'afers interns, sinó també per un òrgan extern de persones

expertes que pugui investigar actuacions policials concretes. Una comissió parlamentària celebrada el passat 2 de desembre, però, va rebutjar la proposta.

En l'àmbit internacional, s'ha posat en marxa una campanya global per protegir el dret a la protesta. Les campanyes globals solen durar entre tres i quatre anys i són de la màxima prioritat per tota l'organització i d'abast mundial per poder contribuir que la situació es reverteixi. Una altra de les campanyes internacionals ha estat dedicada a la protecció dels drets de les dones i les nenes a l'Afganistan. L'any passat AI també va posar el focus en Qatar arran de la celebració del Mundial de futbol 2022.

AL DETALL

Qatar, el país del Mundial i de l'"sportswashing"

Des que es va assignar Qatar com a seu del Mundial de futbol 2022 el país s'ha sumat a un treball que feia Amnistia Internacional sobre el fenomen de l'*sportswashing*, és a dir, l'ús de grans esdeveniments esportius per fer una "neteja de cara" i mostrar al món una "aparent normalitat". AI va denunciar la situació dels migrants que treballaven en la construcció dels estadis. Això va permetre, "ja que es posava el focus en aquest país", parlar de la situació de les dones. Adriana Ribas admet que en els últims anys i gràcies a la pressió internacional hi ha hagut "alguns avenços" en aquesta qüestió, "però

les dones segueixen tenint moltes limitacions a l'hora d'exercir els seus drets en plena llibertat al país".

És del parer que aquests esdeveniments "són bones excuses" per intentar posar el focus més enllà del que passa als estadis de futbol. També a l'Aràbia Saudita AI intenta visibilitzar la situació dels defensors de drets humans i d'activistes al país i "que es troben en risc pel simple fet de defensar els seus drets".

L'organització de manera tradicional sempre ha assignat la defensa dels drets humans als governs, "que són els principals responsables de protegir-nos", però també tenen clar

que les empreses poden tenir impacte en la vulneració de drets "i s'han de fer responsables dels impactes

negatius que generen". De la mateixa manera, diu que ho hauria de fer la FIFA.

ODS 16: PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

Despesa pública total en Administració de Justícia

2018	M€	€ x càpita
Catalunya	497	65,4
Espanya	4.112	88
Unió Europea	43.246	96,8

Dades actualitzades 23 setembre 2020. Revisades 23 desembre 2021

2019	M€	€ x càpita
Catalunya	514	66,9
Espanya	4.251	90,2 (p)
Unió Europea	44.948	100,4

Dades actualitzades 23 setembre 2020. Revisades 23 desembre 2021

2020	M€	€ x càpita
Catalunya	530	68,1
Espanya	4.415 (p)	93,2 (p)
Unió Europea	45.155	100,8

Dades actualitzades 8 abril 2021. Revisades 23 desembre 2021

2021	M€	€ x càpita
Catalunya	566	72,9
Espanya	--	--
Unió Europea	--	--

Dades actualitzades 28 febrer 2022

Font Catalunya: Departament de Justícia. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

% de població que declara que l'àrea on viu és objecte de delictes, violència o vandalisme

2019	♂	♀	Total
Catalunya	11,8	10,3	11,1
Espanya	--	--	11,6
Unió Europea	--	--	11,0 (e)

Dades actualitzades 9 octubre 2020. Revisades 10 octubre 2022

2020	♂	♀	Total
Catalunya	17,6	20,4	19
Espanya	--	--	14,1
Unió Europea	--	--	10,7 (e)

Dades actualitzades 15 juliol 2021. Revisades 10 octubre 2022

Font Catalunya: Idescat. Enquesta de condicions de vida. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

Taxa de mortalitat per homicidi

Unitats. Nombre x cada 100.000 habitants

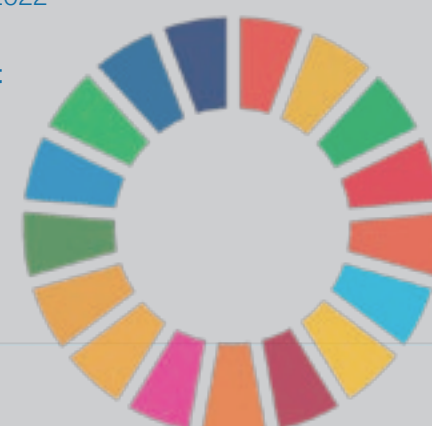
2019	♂	♀	Total
Catalunya	0,7	0,5	0,6
Espanya	0,7 (p)	0,4 (p)	0,6 (p)
Unió Europea	--	--	--

Dades actualitzades 30 novembre 2021

2020	♂	♀	Total
Catalunya	0,6	0,4	0,5
Espanya	--	--	--
Unió Europea	--	--	--

Dades actualitzades 20 octubre 2022

Font Catalunya: Departament de Salut. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

(p) Dada provisional

(e) Dada estimada

(--) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible

Les mesures de Mercadona per combatre el malbaratament alimentari

El malbaratament d'aliments és un problema de dimensió important que preocupa empreses, administracions, bancs d'aliments i consumidors. Tal com promou l'Associació de Fabricants i Distribuïdors (AECOC), reduir aquest problema exigeix conscienciació, esforç i col·laboració per part de totes les baules de la cadena.

En aquest sentit, la cadena de supermercats Mercadona disposa des de fa anys d'una política de gestió de residus per reduir el malbaratament alimentari en tots els seus processos i la prevenció n'és l'eix central.

Sis objectius i les eines necessàries per fer-los realitat

Llençar productes és sempre "l'últim recurs", expliquen fonts de la cadena de distribució. I una de les estratègies clau per no haver d'arribar a aquest punt passa per evitar que un producte pateixi danys o caduqui. La firma té sis objectius o estratègies basades en la prevenció.

Una d'elles és aprofitar tot el producte; és a dir, comprar tota la producció agrícola al productor per evitar que es quedin al camp les fruites, verdures o hortalisses menys atractives per a la venda. A partir d'aquí, la companyia posa en contacte els seus proveïdors perquè aquests productes puguin ser aprofitats en altres processos. Seria el cas de la carn de l'especejament per a embotits o de la fruita per elaborar sucs o conserves.

Garantir la màxima frescor i vida útil al client. Per aconseguir aquest objectiu s'optimitza el processa-

Les claus són: aprofitar tot el producte, garantir la màxima frescor i vida útil, bona gestió de comandes, donacions i recuperació de subproductes

ment dels productes perquè passin el mínim temps possible a la cadena de subministrament. Així, la logística està pensada perquè tant les botigues com els magatzems tinguin un servei diari des del proveïdor amb la finalitat de minimitzar el temps d'emmagatzematge. Les botigues, a més, reben producte diàriament, la qual cosa els permet gestionar millor els seus estocs. També es fa un control estricte de les dates de caducitat i s'ofereix al client un marge ampli perquè els productes que compra tinguin la màxima vida útil.

Evitar ruptures. Per exemple, sempre que és possible s'utilitzen les darreres innovacions en envasa-

Responsables de Mercadona controlen amb una aplicació l'evolució en temps real de les vendes i l'estoc

AL DETALL

L'any passat va donar 4.779 tones de productes

A banda de les donacions d'excedents que es duen a terme per evitar el malbaratament, l'empresa efectua donacions a diverses entitats socials i organitzacions benèfiques d'arreu de Catalunya dins del seu Pla de Responsabilitat Social per tal d'ajudar les persones que més ho necessiten. L'any passat va fer donació d'un total de 4.779 tones de productes. Són aliments secs, frescos i també articles d'higiene personal. Aquests s'afegeixen als 5,3 milions de quilos donats durant el 2021, any en què es van incrementar un 77% les donacions a conseqüència de la pandèmia.

Mercadona ha anat ampliant progressivament el nombre de

supermercats que fan donacions de productes no aptes per a la venda però sí per al consum, i des de fa més de dos anys hi participen totes les botigues que la cadena té a Catalunya, en total 250. Precisament, l'octubre passat la firma va fer una donació de 6.528 paquets de cereals (que equivalen a 3.264 quilos) a Creu Roja Catalunya.

Durant l'acte d'entrega, el president de Creu Roja Catalunya, Josep Quitet, va assenyalar que l'aliança empresarial entre Creu Roja i Mercadona "ve de lluny, reforçada especialment durant la pandèmia". La donació s'engloba en el Pla Creu Roja Reacciona, que ha llançat l'entitat "davant la necessitat bàsi-

ca urgent de moltes llars en risc de vulnerabilitat que travessen grans dificultats" a causa de la incertesa econòmica derivada de la postpandèmia, la inflació o el context bèl·lic a Europa. Per la seva banda, el director de relacions externes de Mercadona a Catalunya, Bernat Morales, va destacar "la important tasca que està duent a terme" Creu Roja, així com la resta d'entitats socials i organitzacions benèfiques de Catalunya. Va dir que les donacions suposen per a la companyia "la satisfacció de dur a terme els nostres objectius de solidaritat i responsabilitat social per ajudar a pal·liar les demandes de les persones més necessitades".

ment per poder allargar la vida útil dels productes, la qual cosa en facilita el transport i l'emmagatzematge. A això s'hi afegeix la formació del personal en mètodes de manipulació que garanteixen que el producte no perdi ni qualitat ni temps de vida durant la reposició a les botigues i als magatzems. Els productes no aptes per al consum s'envien a gestors autoritzats per al seu tractament com a abonament o alimentació animal.

La gestió de les comandes

Les eines informàtiques amb les quals es treballa també tenen un paper molt important a l'hora de gestionar les comandes que fan les

botigues. Una aplicació recull les dades de venda de tots els dies en funció de diversos paràmetres i preveu les vendes de l'endemà per tal que les comandes siguin el màxim d'ajustades "i no sobri res", indiquen fonts de Mercadona. Al llarg del dia també s'ajusten els preus per donar sortida a productes frescos amb data de caducitat més propera.

Però, i si malgrat tota aquesta tasca de gestió hi ha productes que no surten de la botiga? Llavors és quan es posa en marxa el programa de donacions. Mercadona col·labora amb 157 entitats socials i organitzacions benèfiques a Catalunya. Entre elles hi ha els quatre bancs dels aliments, Creu Roja i el Banc de Productes No Alimentaris La Nau. Fonts de la

cadena de distribució expliquen que els productes que no s'han venut "diàriament" s'entreguen a aquestes entitats.

Finalment, cal destacar la política de sempre preus baixos de la cadena. D'aquesta manera s'aconsegueixen comandes previsibles, es facilita la gestió d'estocs i s'evita que el client s'emporti a casa productes que no consumirà. A això s'hi afegeix una anàlisi continuada i una revisió de formats segons les necessitats del client amb l'objectiu que pugui consumir tot allò que s'emporta a casa. El personal de les botigues, a més, està format per informar als clients de les característiques del producte i les millors maneres de cuinar-lo o emmagatzemar-lo.

Pablo Aguiar Molina, coordinador de l'àrea Diàleg social i polític de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP)

“Si volem tenir una autèntica seguretat, hem de garantir una molt més alta justícia”

Pablo Aguiar Molina

L'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) promou i divulga la cultura de pau a través d'esdeveniments públics, la concessió d'ajuts a la investigació, la convocatòria de premis i concursos o la producció d'exposicions o materials audiovisuals. Pablo Aguiar Molina és el coordinador de l'àrea de treball Diàleg social i polític. Llicenciat en Ciències Polítiques i de l'Administració per la Universitat Complutense de Madrid, és també professor associat de Relacions Internacionals a la UAB.

L'ICIP promou l'intercanvi d'experiències innovadores per fomentar la convivència. En pot explicar algunes?

Hem treballat sobretot en el marc del conflicte de Colòmbia. Hem fet de Secretaria Tècnica de la Comissió de la Veritat i hem treballat amb la diàspora colombiana. El conflicte portava més de 50 anys en marxa i per tant teníem un volum de gent afectada enorme que, en part, estava fora del país. Per primer cop s'ha fet un treball amb la diàspora perquè aquesta pugui també sentir-se part d'aquest procés de pau. Primer hem fet un procés de recollida i gestió de testimoniatges. Ha estat una tasca ingent per part de les companyes a tot Europa. També hem fet suport a tasques d'actes simbòlics de reparació del mal

produït a les víctimes, i això també té un caràcter molt potent i molt interessant.

La causa d'aquesta diàspora a què es deu: narcotràfic, terrorisme...?

A Colòmbia, malauradament s'han produït diferents violències totes elles entrecruades. La violència que es va produir, majoritàriament al país, provenia de la guerrilla armada de les FARC, però també hi havia gent que havia de marxar del país per la violència que exercia el narcotràfic i també per la violència que empraven els cossos de seguretat del país envers la població civil que defensava els drets humans o simplement una vida en pau. Això també ha estat una gestió complicada, perquè una diàspora que ve només d'un bàndol és més fàcil de gestionar.

Els impactes de les guerres o les dictadures no se superen amb la signatura d'acords de pau o amb unes eleccions, diuen vostès. Com es planegen els processos de reconstrucció del teixit social i de reconciliació?

Nosaltres encara estem aprenent en aquest àmbit i seguim processos

que s'han seguit en altres indrets. El que és evident és que l'acord de pau és una premissa per tal d'acabar amb la violència, però no pot ser el punt final. Ha de ser un inici. Els conflictes armats són, normalment, la punta de l'iceberg que sobresurt d'una violència estructural. El que cal és trencar aquestes dinàmiques estructurals de violència. Com fer-ho? Nosaltres hem intentat que sigui el màxim participatiu possible. Per tant, un procés de

pau no deixa de ser un procés que, malauradament encara avui dia, prenen la decisió unes quantes persones que normalment han estat implicades en l'exercici de la violència i que, a més, són homes i blancs (un biaix molt evident) i unes determinades perspectives sobre el que ha de ser el país en el futur. Nosaltres creiem que la societat ha de poder participar molt més en aquests processos, d'aquí que haguem defensat que la diàspora hi pugui participar. També defensem el paper dels joves, ja que és tremendament important que puguin sentir-se participants i protagonistes de la lluita contra la violència i a favor de la promoció del diàleg. El diàleg s'ha de

“És molt important que els joves puguin sentir-se participants del que és la lluita contra la violència i la promoció del diàleg”

mantenir sempre amb totes les forces i amb tots els actors implicats. Són els principis sota els quals ens regim.

En el cas de la guerra d'Ucraïna vostès estan participant en algun tipus de procés en aquest sentit? O potser no perquè la guerra encara continua.

Els processos de reconciliació en tot moment té sentit que es puguin portar a terme, però fins que no acaba la violència són molt més complicats i el grau de possibilitats d'èxit és molt més petit. Hem decidit que les nostres activitats han de tenir una visió molt estratègica i que no ens hem de moure per una qüestió absolutament conjuntural de succeeix això i reactivar. A Ucraïna hem treballat colze a colze amb una entitat que es diu Novact (Institut Internacional per a l'Acció Noviolenta) i amb altres entitats que treballen sobre el terreny per tal de documentar iniciatives que tenen a veure amb l'exercici de la resistència no violenta. Nosaltres no volem jutjar a qui pensi que la defensa d'Ucraïna s'ha de fer mitjançant armament. No és la nostra opció, però entenem que hi pugui haver gent que la defensi. El que volíem posar en valor era el focus sobre aquest tipus d'accions; que són iniciatives de resistència que boicotegen l'activitat de l'exèrcit (en aquest cas sobretot rus) i que ho fan d'una manera no violenta. El 30 de gener farem un acte al Parlament relacionat amb tot això.

Quin és l'objectiu d'aquest treball?

El que es vol és documentar que efectivament, malgrat que el que els titulars ens porten normalment és la resistència èpica i alguns mitjans tendeixen a pintar la guerra com una cosa d'herois, hi ha moltes cares del que és una guerra. Hi ha cares horribles i cruentes, però també hi ha cares d'una resistència activa no violenta que lluita amb mitjans pacífics per tal de posar fi a la violència i això és el que nosaltres, amb aquest informe, volíem que quedés clar.

Colòmbia, Ucraïna... en quins altres casos o països intervé l'ICIP?

Treballem en diferents contextos. Entenem els conflictes i els conflictes armats com uns processos en els quals ha de produir-se una multitud d'activitats per part de molts actors per aconseguir una transformació social: que desaparegui la violència. I aportem el nostre granet de sorra. A Colòmbia ho hem fet durant un temps. També ho estem fent a Mèxic. Un país en el qual el grau de violència que es produeix és enorme. Precisament és el focus d'una de les nostres

línies de treball: volem dedicar-nos a aquells conflictes violents que no s'esdevenen en escenaris necessàriament de guerra. La situació de violència i el nombre d'homicidis que es produeix a Mèxic són molt més alts que alguns conflictes armats que ocorren al món. A Mèxic estem treballant amb entitats sobre el terreny i amb l'exercici d'una xarxa de defensors de drets humans i periodistes, perquè el grau de violència exercida sobre els periodistes allà és enorme. A l'estiu hi vam organitzar un fòrum sobre periodisme de drets humans. A partir del 2018 el nou director de l'ICIP, Kristian Herbolzheimer, va detectar que, com a institut de pau, treballàvem en diferents indrets en els quals la societat s'estava fent mal. Aquí no hi havia un risc alt de violència generalitzada; però a Catalunya estàvem vivint un grau de polarització tòxica, d'una mala gestió del conflicte, que requeria d'una certa intervenció per part de l'ICIP. Des de l'àrea de Diàleg social i polític vam establir una línia de treball: hem fet enquestes per tal d'esbrinar el grau de polarització tòxica que existeix al nostre context, hem treballat la definició del que és polarització tòxica i aquests coneixements els hem traduït en un audiovisual que farem públic d'aquí a ben poc.

Parlava abans de la implicació dels joves.

És un dels perfils que creiem que hem de treballar. Amb les joventuts dels partits polítics vam fer un taller. Ells en acabar manifestaven que eren conscients que aquest tipus de taller els grans no el podrien fer, perquè no podien reunir-se a treballar plegats ni que fos en un taller i, per tant, es van produir unes dinàmiques i unes sinèrgies que a mi em semblen molt interessants.

Per què creien que els grans no ho podien fer?

“Malauradament, com a humanitat, hem après molt poc a fer una gestió no violenta dels conflictes armats”

Deien que en privat potser es podrien haver arribat a establir converses (això a vegades es dona al Parlament), però en públic, el grau de crispació era tan alt que no s'hauria entès per part de la ciutadania o per part de l'entorn dels respectius partits que poguessin tenir una relació mínimament cordial o un treball plegats en un taller conjunt. També, des d'una perspectiva meva personal, aquests joves eren tot il·lusió, tot ganes perquè la societat anés a millor, però no guanyen uns diners per fer el que fan. Entenc que en el moment en què part del teu *modus vivendi* va en funció de l'èxit que puguis assolir en termes electorals, t'ho mires d'una determinada manera.

La lògica de seguretat policial i repressiva no funciona en contextos de conflicte; no obstant, es continua utilitzant.

Malauradament és així. Com a humanitat hem après molt poc a fer una gestió no violenta dels conflictes armats. I una altra evidència, no és policial però sí militar, és en el cas d'Ucràina i el resultat que està tenint en les despeses militars de pràcticament tots els països del món. L'increment està sent enorme i té a veure amb el fet que davant d'una agressió militar la societat pensa que l'única solució és armar-los més. A l'ICIP defensem que s'ha d'anar per una altra via: si nosaltres volem tenir una autèntica seguretat, hem de garantir una molt més alta justícia. Si hi ha una autèntica justícia i tu tens un grau de diferència entre la població molt menor, el grau de violència és molt més baix, està comprovat.

Fent d'advocat del diable, en el cas del procés català, també es va demostrar que amb una actitud pacifista tampoc no s'aconsegueix res...

Com a ICIP fem poca valoració del que havia estat el procés i creiem que hem d'aconseguir que es produeixi una autèntica voluntat de diàleg entre totes les parts. No estic convençut que hi hagués aquesta voluntat de diàleg completa per totes les parts. Perquè aquesta voluntat implica que tu estàs, primer, disposat a canviar d'opinió i, segon, disposat a entendre els perquè de l'altra part. Jo crec que en el procés vam viure amb molta cla-

redat que unes parts molt importants de la població entenien que l'altra part de la població s'havia tornat boja o era profundament antidemocràtica i no crec que cap de les dues coses fos completament certa. Pots pensar que hi ha una determinada interpretació de la democràcia que tu tens i que l'altre no estigui del tot d'acord amb tu, i aleshores és evident que aquí hi ha una discrepància, però no era una lluita de democràtics contra antidemocràtics. Potser podem entrar en el fet que hi havia una diferent interpretació del que era la democràcia. Si aconseguim tenir una veritable voluntat de diàleg i volem fer-lo servir com a eina per resoldre un conflicte, aconseguim canviar-lo i transformar.

Malauradament no ho vam aconseguir com a societat el 2017.

El canvi climàtic pot generar nous conflictes com migracions, guerres per l'aigua... com es veu des de l'ICIP aquest nou detonant?

Un perill i un repte enorme. Creiem que el canvi climàtic comportarà que aquests es donin amb més freqüència. Els conflictes volen dir la discrepància en els interessos o els béns a repartir entre grups o països. Quan un bé és escàs, com cada vegada més ho serà l'aigua, les dificultats per assolir una solució que sigui una transformació del conflicte positiva per a tothom és cada vegada més gran.

AL DETALL

Estat de dret i institucions

La manca d'un estat de dret, o un estat de dret molt feble, potser l'associem a països del sud, però els del nord també tenen mancances greus en aquest aspecte?

Poses el dit a la nafra. No soc un expert jurista, però l'ordenament jurídic dels països del nord normalment és un aparell molt més rodó i té poques fissures. El que sí que és cert, i en el cas espanyol ho estem veient recentment, és que en dret també hi ha un cert grau d'opinió i en l'àmbit del dret constitucional tenim interpretacions que normalment són enormement divergents i que tornen a aquest debat que plantejava abans, de demòcrates contra antidemòcrates. Tu llegies sobre el Tribunal Constitucional ara fa uns dies als mitjans de comunicació i agafaves una perspectiva absolutament contrària si llegies una cosa o si en llegies l'altra. Per tant, potser sí que les fissures són més barroeres en un estat de dret menys consolidat, que pot ser el dels països del sud, no tots, però alguns. Fissures n'hi ha, i com a juristes i com a actors polítics hem de defensar que en aquells casos en què detectem que hi ha interpretacions que poden

donar fruit a un conflicte es resolguin mitjançant la conversa i l'acord en bona mesura. Acord que no té per què ser el punt mitjà, però cal que sigui fruit d'un diàleg i d'una confrontació sana d'idees.

A gener de 2023, creu que al món hi ha institucions eficaces, responsables i transparents?

Deixa'm dir que sí. Tenim un grau de millora molt important. Com a humanitat hem après molt poc el que és la gestió dels conflictes. Hem millorat molt en la nostra capacitat de ser letals, cada vegada construïm armes més potents, més sinistres, però també hem de mirar enrere i el segle XX ha estat un segle que s'inicia amb dos conflictes bèl·lics mundials, que reben aquest nom malgrat que no ocupen la totalitat del planeta, sortosament, però sí que impliquen un nombre de població enorme i un nombre de baixes increïble. Vull pensar que hem establert unes estructures polítiques que fan d'aquest tipus de conflictes armats generalitzats una possibilitat remota. Això és fruit de les societats, que hem aconseguit construir institucions més o menys eficients. Totes són millorables, però anem,

Aguiar, a la conferència Build Peace 2022 a Chemnitz (Alemanya)

molt lentament, en la bona direcció.

Una de les fites de l'ODS 16 de l'Agenda 2030 és reduir la corrupció i el suborn. Pensen des de l'ICIP que és una fita viable?

Jo crec que sí. Hi ha societats que són més corruptes que d'altres. Hi ha estructures que permeten arribar a un grau de millora més gran. Des de l'ICIP no treballem directament corrupció. Però penso, a títol personal, que el grau de corrupció que hi ha en una societat en l'àmbit polític es correspon molt amb el grau de corrupció que la societat està disposada a tolerar. Cal fer entendre a la societat que si tolera la corrupció

tindrà uns governants corruptes.

Les polítiques de les institucions de governança mundial van en la línia d'amortir els efectes del canvi climàtic, o són massa tèbies?

No és el que treballem més a l'ICIP. Les organitzacions internacionals –em dedico a la formació en termes de política internacional a la universitat i ho conec– estan absolutament infrafinçades. En el cas de les Nacions Unides ens trobem amb una institució que ha de fer front a un àmbit de competències i de reptes mundials enormes, a la qual se li dona un finançament molt reduït i li estem donant una capacitat de feina molt petita. Què fa les Nacions Unides? Fa denúncia, és una mena de *Pepito Grillo* mundial. Però si de veritat volem fer front a reptes com el canvi climàtic o lluitar contra el tràfic d'armes, hem de dotar les institucions internacionals de molt més múscul i també d'un control molt més gran perquè, alhora que requereixen una activitat política més ferma, els estats i la ciutadania exigeixen que es comportin de manera neta i no corrupta, perquè a vegades en ser una instància política o administrativa tan llunyana del ciutadà també s'ha donat el cas que s'hi produeixen actes de corrupció. I hem de vetllar entre totes perquè això no passi.

ERRE de Vic: els embotits d'excel·lència fets a Osona

Empresa fabricant d'embotits gourmet, destaca per la seva presència en el mercat tradicional i botigues especialitzades de qualitat

Un mètode d'elaboració propi i molt personal i més de 70 anys preservant i perfeccionant una manera de fer autèntica i familiar; això és el que defineix cada producte d'ERRE de Vic, una empresa fabricant d'embotits gourmet, d'origen familiar, que es remunta al 1952.

L'obrador d'ERRE de Vic, instal·lat a Seva des de fa uns anys, ofereix una gran varietat de productes, entre els quals es troben el **pernil cuit**, el pit de **gall dindi** i el **bacó**, a més de comptar amb **gammes ECO**. La marca es caracteritza per oferir un producte versàtil, amb cuits i fumats. Una alta gastronomia saludable, basada en la qualitat, en l'autenticitat i en el respecte pel producte.

Osona és un centre neuràlgic de productes carnis elaborats i els alts estàndards de cria ramadera i especialització en l'elaboració han situat la comarca en el mapa de la qualitat alimentària del sud d'Europa. En aquest sentit, la firma destaca que un dels seus principals punts forts és el mètode tradicional propi que els ha permès anar millorant el producte any rere any fins a fer-lo *delicatessen*.

El responsable de l'obrador, Ramon Vilacís i Erra, destaca que "tenim una experiència familiar acumulada durant dues generacions, mimant el producte de manera artesanal, macestant-lo jugant amb el temps perquè la carn pugui expressar totes les aromes, els sabors i les textures, i coent-lo al bany maria a baixa temperatura".

Amb 70 anys d'història, fa productes elaborats de pernil cuit, gall dindi i bacó, a més de comptar amb gamma ecològica

L'autèntica xarcuteria tradicional

En la mateixa línia s'expressa el responsable comercial d'ERRE de Vic, Fran Fuentes, que veu com cada cop més taulells del mercat tradicional aposten pels productes tradicionals, arribant fins a supermercats reputats de l'àrea metropolitana: "ERRE de Vic representa el més autèntic de la nostra herència xarcutera i quan tastes els seus productes queda clar que és d'aquí, saludable i que et fa sentir bé". "L'equip de l'obrador treballa conservant la tradició, seleccionant les millors carns; tot, amb

La gamma de productes ERRE de Vic inclou pernil cuit, pit de gall dindi i bacó

les actuals i més altes exigències de fabricació perquè el consumidor gaudeixi d'un pernil, un gall dindi o un bacó inigualable i a la vegada saludable", apunta Fuentes.

La màxima qualitat, seguretat alimentària i sense al·lèrgens

Per això, des de la companyia sempre s'ha tingut clar que màxima qualitat i màxima seguretat alimentària són dues cares de la mateixa moneda. Durant l'acurat procés d'elaboració, les peces es fan d'una en una, a partir de pernills sencers, macerades amb salmorres i deixades reposar durant dies, respectant el producte i els seus processos naturals. Finalment, es couen al bany maria a foc lent, "entenent el valor del temps i de l'origen", indica Ramon Vilacís.

Un producte que es tracta, a més, d'una excel·lent font de minerals, proteïnes i vitamines, gràcies a una elaboració mínima i molt respectuosa amb el producte i les seves condicions naturals, reduint l'ús d'additius gràcies a les maceracions i amb total absència d'al·lèrgens: ni soja, ni gluten, ni lactosa. Des de l'àrea comercial asseguren que assolir aquesta excel·lència amb un producte lliure d'al·lèrgens és un valor afegit. Tot, en un context en què el consumidor osonenc i català té cada cop més una cultura gastronòmica més elevada.

En aquesta línia, tots els productes són fruit d'un treball ben fet i rigo-

Fran Fuentes, Ramon Vilacís i Pilar Cornellà, de l'equip d'ERRE de Vic

rós. Per això, tot el procés d'elaboració està sotmès a exigents controls i certificacions. És important mencionar que ERRE de Vic compta amb el certificat d'**Agricultura ecològica en la gamma ECO**, el certificat **IFS Food** de seguretat alimentària, el certificat de gestió sostenible **ISO 14001** i el certificat de construcció sostenible **BREEAM** en l'obrador.

Un obrador que garanteix unes operacions sostenibles

La companyia elabora els seus productes carnis a la seva planta d'últi-

ma generació, al municipi de Seva, a tocar de les portes de la Reserva Natural de la Biosfera del Montseny. D'aquesta manera, l'artesania i la tradició van de la mà amb les últimes tecnologies, preservant la tradició i l'autenticitat de la xarcuteria de tota la vida i el màxim respecte pel medi ambient.

L'obrador d'ERRE de Vic es troba en una planta 100% sostenible, que ha estat dissenyada i construïda sota estrictes criteris de sostenibilitat, baixes emissions i eficiència energètica.

Granollers obre inscripcions a la Fira d'Economia Verda i Circular

Fires i Festes de l'Ascensió tornarà a ser espai de referència per a la divulgació i promoció dels valors del desenvolupament sostenible. Del 19 al 21 de maig, acollirà la segona edició de la Fira d'Economia Verda i Circular (EVC), una innovadora i singular mostra especialitzada en aquest àmbit que pretén donar visibilitat a projectes basats en la millora del benestar de la ciutadania i l'equipat social, la reducció dels riscos ambientals i el consum eficient dels recursos.

Es tracta d'una fira única a tot Catalunya, que vol implicar el teixit econòmic, de les entitats locals i del sector per fer d'aquest un projecte de territori, que permeti avançar cap a la transició verda. Per aquest motiu, es presenta com una extraordinària ocasió perquè empreses i entitats del sector puguin exposar les seves propostes en un entorn d'intercanvi comercial, a la vegada que conscienciar la ciutadania per fer el salt cap a un futur sostenible.

Tres pavellons temàtics

Enguany, la fira EVC proposa un itinerari per tres pavellons temàtics dedicats a l'economia verda, amb una mostra sobre les energies renovables, la gestió de residus o els tractaments; al sector agrari i agroalimentari, que posarà el focus en la producció ecològica i de proximitat, plantes i planters, i equipaments productius; i a la mobilitat, on poder donar a conèixer solucions eficients i sostenibles. Cada un dels pavellons comptarà amb una exposició, una zona d'activitats participatives i una mostra comercial, on rebre assessorament i adquirir productes i serveis.

Les inscripcions per participar com a expositors ja estan obertes, així com per prendre part de les exposicions, conferències o altres activitats per a la implicació de la ciutadania.

Compromís amb l'entorn

EVC és un clar exemple de com la ciu-

La Fira d'Economia Verda i Circular de Granollers és única a tot Catalunya

tat de Granollers està liderant el repte cap a la transició verda, en sintonia amb els objectius de desenvolupament sostenible marcats per l'Agenda 2030. La consolidació d'un model firal orientat cap als valors d'economia verda fan que el compromís de la ciutat amb el planeta es reafirmi i serveixi com a palanca per assolir-ne els objectius.

El gir de model de Fires i Festes de l'Ascensió, posant el focus sobre la Fira d'Economia Verda i Circular, no fa renunciar als orígens ni a la tradició d'aquesta festivitat. L'agenda de fires es complementarà amb una àmplia i diversa proposta d'activitats festives i culturals, convertint aquest en un projecte transversal que implica tota la ciutat i el teixit econòmic, social i cultural cap a un model de vida més just, equitatiu, saludable i sostenible.

A l'EVC hi conviuen espais per a la divulgació, la sensibilització i la comercialització

Fira d'Economia Verda i Circular

DEL 19 AL 21 DE MAIG
GRANOLLERS 2023

AGENDA2030
GRANOLLERS
Objectius de Desenvolupament Sostenible

Obertes les inscripcions d'empreses i entitats participants:

- Estands promocionals i venda directa
- Tallers, exposicions i conferències

Més informació evc.cat fira@granollers.cat

Vídeo de presentació:

Isaac Peraire Soler
Director de l'Agència de Residus de Catalunya

Avancem cap a una economia circular

A Catalunya, en la gestió dels residus estem treballant de manera ben orientada i fent esforços per avançar i ser eficients perquè entre totes i tots, ciutadania, empreses i institucions, millorem en aquesta matèria: sobretot en la línia d'evitar generar residus, però també en la preparació per a la reutilització, la reutilització i el reciclatge dels que es generen.

En l'àmbit normatiu, tenim entre mans l'aprovació de la nova llei de residus i recursos que s'aprovarà aquest 2023; una llei que vol ser valenta, pionera en molts punts per impulsar l'economia catalana cap a una economia més circular i eficient en l'ús dels recursos.

La nostra estratègia ha de ser el residu zero. I per això cal una acció primordial en prevenció i en la preparació per a la reutilització, que són les estratègies que estan al capdavant de la jerarquia europea de residus.

Tenim iniciatives que hem impulsat en aquest àmbit, per exemple el projecte Rewine, de reutilització d'ampolles en el sector del vi; el suport al protocol per a la reutilització, o la promoció de pactes voluntaris com el Pacte per la Moda Circular, que vol impulsar la valoració de la roba de segona mà i fomentar-ne la recollida selectiva. Es tracta de plantejar accions trencadores, d'oferir alternatives amb menys residus per a les persones consumidores.

Pel que fa a recollida selectiva, cal que els municipis implantin sistemes de recollida eficients. La individualització de la recollida, per famílies o per habitatges, és allò que realment funciona. Hem arribat ja a Catalunya als 303 municipis amb model porta a porta, i hi ha previstes unes 177 implantacions més al llarg dels propers dos o tres anys. Els contenidors tancats amb obertura

mitjançant targeta o codi és una altra opció eficient que s'està obrint pas. I ara el que cal és que aquests sistemes s'implantint a les grans ciutats. Aquests sistemes permeten identificar si el ciutadà o ciutadana separa o no les escombraries, de manera que es pot ajustar el rebut o taxa a la separació que es realitza en origen. S'ha de donar el suport tècnic i econòmic als municipis per tal que implantin sistemes de recollida eficients. Ara, amb el nou tribut que ens cedeix l'Estat, i que substitueix el cànon de residus, continuarem en aquesta línia. L'acció passa per una col·laboració estreta amb els municipis.

Pel que fa a la indústria, el sector productiu ha de continuar avançant cap a sistemes de producció més nets i sostenibles. Ha d'apostar per la innovació i l'eco-disseny i ha d'anar adaptant els processos per tal que les seves activitats transitin cap a models d'economia circular. I en aquest sentit l'ARC continuarà atorgant ajuts en els propers anys per a la reconversió verda del sector privat.

També els residus del sector de la construcció tenen un gran potencial de reciclatge i reutilització i un gran valor com a recurs, i en aquest sentit és una pràctica sostenible i necessària que s'estengui i augmenti l'ús

entre aquest tipus d'empreses d'àrids reciclats de residus de la construcció en les obres.

Per acabar, Europa és exigent, la nostra societat també: cal anar canviant la mentalitat de les empreses en oferir productes reutilitzables i reciclables, i les administracions hem de proporcionar sistemes eficients de recollida. Ens hem d'encaminar cap al residu zero i establir una economia circular en què els residus passin a considerar-se recursos.

“La nostra estratègia ha de ser el residu zero. I per això cal una acció primordial en prevenció i en la preparació per a la reutilització”

AMB HUMOR

FINESTRA

Presidenta Beth Codina

Director editorial Agustí Danés

Coordinació i redacció Lourdes Corominas

Correctora Cristina Anfruns

Fotografies Amnesty International, Albert

Llimós, Marc Sanyé, Ayanfe Olarinde i Hatem

Boukhit (Unsplash) i Jessica45 (Pixabay)

Disseny Neus Páez

Publicitat Jordi Roca

Edició i distribució Premsa d'Osona, SA. Plaça de la Catedral, 2, Vic

www.el9nou.cat